

קבץ

תוֹךְ הַנַּחֵל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך הנחל נובע
מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקו העדרים, להתחזק בעבודת
הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

*

אשר נאמרו בשלחן המהור של
מרן מוהר"א ש"ש שליט"א
בסעודת שבת קדש פְּרַשַׁת תְּצַוֶּה – תש"ס

ידבר מענין התנוצצות זכות אבות והמשבת קדשת ארץ ישראל
בגלות, ויעורר על פונת תפלות שאבות תקנום וידבר מענין מהות בן
המלך האמתי, ויבאר ענין תובחה של משה שהוא המוכיח התנון

יצא לאור ערב שבת קדש לסדר תצוה תשע"ד
על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי ברסקב
עיר הקדש ירושלים תובכ"א

סעדת ליל שבת קדש פרשת תצוה ה'תש"ס

מואמר

ועשית ציין זהב טהור

בליל שבת קדש בסעדת ראשונה דבר מוהר"א ש"נ"י דבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רבנו ז"ל בלקומי מוהר"ן חלק א' סימן ג"ה, המדבר ממפלת הרשעים על ידי התגלות קדשת ארץ ישראל, עין שם.

לגלות ולהמשיך קדשתה אפילו בגלות המר הזה
פתח ואמר מוהר"א ש"נ"י, רבנו ז"ל אומר (מוהר"א ש"נ"י חזר בקצור על
כמה נקודות בתורה זו של רבנו ז"ל), דע, כי לראות במפלתם של רשעים אי
אפשר, אלא על-ידי בחינת ארץ ישראל, בבחינת (תהלים קי, א):
"שב לימיני עד אשית אויביך הדם לרגליך", ימין, זה בחינת ארץ
ישראל, בחינת בנימין, כן ימין, שנולד בארץ ישראל (כפונא בפרוש
רש"י פרשת וישלח), ולהמשיך בחינת קדשת ארץ-ישראל עכשו
בגלות, שהיא תחת יד הסטרא אחרא, ואין יכולת בקדשתה

להתגלות, אף-על-פי-כן יכולין לגלות ולהמשיך קדשתי אפילו בגלות חמר הזה, בבחינת (ויקרא כו, מד): "ואף גם זאת בארץ אויביהם", הינו אפילו בגלות חמר, יכולין לגלות בחינת גם זאת, ועל-ידי מה יכולין להמשיך את קדשת ארץ-ישראל, על-ידי התנוצצות אור זכות אבות במאמר הזוהר (שלה דף קעד ע"א): 'באתר דאית תמן אבות, אית תמן שכינתא, בחינת (שם): "וזכרתי את בריתי יעקב וכו' והארץ אזכר", בשמתנוצץ אור זכות אבות, אזי נתגלה קדשת ארץ-ישראל, ולא די שהאדם נצול מהרשע, אלא גם רואה ברשע מה שהרשע רצה לראות בו וכו', עיין שם כל זה בדברי רבנו ז"ל.

להמשיך את קדשת ארץ ישראל גם בחיז לארץ והסביר מוהר"א ש"נ", כי הנה רבנו ז"ל מדבר כאן מענין מפלת הרשעים, שפונתה למפלת הרשעים בכלל, ולמפלת הרשעות שיש בתוך כל אחד ואחד בפרט, כי יש בתוך כל אחד ואחד בחינה של רשעות הנמשך מן תיצר הרע והסטרא אחרא השוכן בקרבו, ועקר עבודת האדם להכניע ולכבול רשעות זו ולהביא אותה תחת ממשלת הקדשה, ודבר זה אי אפשר אלא על ידי התגלות קדשת ארץ ישראל, שהיא התגלות האמונה הקדושה, בבחינת (תהלים לו, א):

"שכן ארץ ורעה אמונה", כי בארץ ישראל מתגלה הארת האמונה הקדושה ביותר, וכמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני תו"ה אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה", וכל מה שאדם מכנים עצמו יותר בתודת האמונה הקדושה, בן הוא נכלל בקדשת ארץ ישראל, עד שהוא יכול להמשיך את קדשת ארץ ישראל גם בחוץ לארץ, בבחינת (ויקרא כו, מד): "ואף גם זאת בארץ אויביהם וגו', שאפלו בארץ אויביהם שהיא בחינת חוץ לארץ – יכולים להמשיך השכינה הנקראת 'גם זאת', וכמו שאומר רבנו ז"ל באן, שאפלו בגלות המור הזה יכולין להמשיך קדשת ארץ ישראל.

מסרו נפשם כל ימי חייהם לגלות ולפרסם האמונה

והנה אפשר לזכות לזה על ידי התנוצצות זכות אבות, כי האבות הקדושים היו הראשונים שגלו ופרסמו את האמונה הקדושה בעולם, והם מסרו נפשם כל ימי חייהם לגלות ולפרסם האמונה הקדושה למען ידעו כלם ממלכותו יתברך, ולכן להם הכמחה ירשת הארץ, שהוא המקום של גלוי האמונה הקדושה, הינו שירשו מקום שיכולים שם ביותר להתדבק באמונה הקדושה, ולכן פשמתנוצץ זכות אבות אזי האדם זוכה לירש קדשת ארץ ישראל.

התנוצצות זכות האבות לעובדיא ולמעשה

והנה מבאר בתורה זו, שעקר התנוצצות זכות אבות מתגלה על ידי שלשת התפלות, שחרית מנחה מעריב, כי אברהם תמן תפלת שחרית, יצחק תמן תפלת מנחה, ויעקב תמן תפילת ערבית (ברכות כו ע"ב), נמצא, כשאדם נוהר בשלשת התפלות כראוי, להתפלל אותן במתינות מלה במלה, ולדקדק בכונתו, וגם להתפלל בצבור, אזי ממשיך על עצמו התנוצצות אור זכות אבות, שהיא התגלות האמונה הקדושה, ועל ידי זה הוא יורש קדשת ארץ ישראל, דהינו שזוכה להרגיש קדשת ארץ ישראל בכל מקום שהולך, וממילא רואה במפלת הרשעים.

איני יודע מה אמר לה, אלא למקום יפה ברכת ונפלטת:

כי מיד שמתגלה האמונה הקדושה, והאדם מתחבא ומתכסה תחת צל כנפיו ותברך, בבחינת (ישעיה נא טו): "ויבצל ידי כפיתיד", אזי אי אפשר לשום רשע לשלוט בו ולהרע לו כלל, אדרבה! הוא רואה ברשע מה שהרשע רצה לראות בו, כי כשאדם מתחבא תחת צל כנפיו ותברך, הרי הוא במקום שמור מכל רע, שהרי הוא ותברך בעצמו שומר עליו, וכמו שאיתא במדרש (שמות רבה כו, ו): 'משל לציד שהיה צד צפרים, צד את הראשונה, בא לצוד את השנייה, הלכה

וְיֹשְׁבֵהָ לָהּ עַל אִיקוֹנֵינִי שֶׁל מְלֶכֶךְ. עֹמֵד לוֹ הַצֵּיִד תּוֹהֵא בָּהּ, אָמַר לָהּ:
 אִם אֲזַרְק עֲלֶיךָ אֶבֶן אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּנַפְשִׁי, וְאִם אֶתְּנֶנּוּ אֶת הַקֶּנֶה –
 מִתְיָרָא אֲנִי שְׂלֵא יִגַע בְּאִיקוֹנֵינִי שֶׁל מְלֶכֶךְ, אִינִי יוֹדֵעַ מַה אֲמַר לָךְ,
 אֲלֵא לְמָקוֹם יָפָה בְּרַחֲתִי וְנִפְלְטָתִי; עַד כָּאֵן לְשׁוֹן הַמּוֹדְרֵשׁ.

אור האמונה הקדושה מבטל מהאדם את הרע שלו

וְכֵן הוּא אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּאֲשֶׁר זוֹכֵה לְהִתְחַבְּאוֹת וּלְהוֹשִׁיב אֶת
 עַצְמוֹ, בְּכִיכּוֹל, אֲצֵלוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִתְבַּסֶּה עַצְמוֹ תַּחַת צֶל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ,
 אִף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יִכּוֹל לְהִרְעֵ לוֹ, וְנוֹפְלִים כָּל שׁוֹנְאָיו לְפָנָיו, וּכְמוֹ כֵּן
 הַרְשָׁעוֹת שְׂיִישׁ בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִתְחִילָה לְהַכְנִיעַ וּלְהִתְבַּטֵּל, כִּי
 עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הָאָדָם מְכַנֵּיעַ אֶת הָרַע שְׂיִישׁ
 בְּקִרְבוֹ, וּמְקַבֵּל כַּח לְשֵׁלֵט עַל יִצְרוֹ וּלְהַכְנִיעַ אוֹתוֹ לְגַמְרִי, כִּי מְעַט
 אִזְרֵי דוֹחָה תְּרַבָּה מִן הַחֲשָׁד, וְכֵל מַה שְּׂאוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה
 מִתְגַּלֶּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֲצֵל הָאָדָם – כְּמוֹ כֵּן נוֹפֵל וְנִתְבַּטֵּל מִלְּפָנָיו הָרַע
 שְׂלוֹ, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁנֹזְהָר תְּמִיד לְהִתְפַּלֵּל כָּל שְׁלֹשֶׁת הַתְּפִלּוֹת
 בְּרָאוּי מְלָה בְּמֶלֶךְ, וְגַם מְדַדְק לְהִתְפַּלֵּל אוֹתָן בְּצַבּוֹר וּבְכּוֹנָה בְּרָאוּי,
 כִּי אִזּוֹ יְמִשִּׁיף עַל עַצְמוֹ אִזְרֵי זְכוֹת אֲבוֹת, שֶׁהֵיא הַתְּגַלּוֹת קְדֻשַׁת אֲרִיץ
 יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוֹ יִפְלוּ כָּל שׁוֹנְאָיו מִלְּפָנָיו, וְיִרְאֶה תְּמִיד בִּישׁוּעַת ה',
 אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ.

טעם שדיקא לציין היה כח לכפר על עוונות מצח

וקשר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נזרא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את מצות עשיית הציין, וכמו שכתוב (שמות כה, לו) **וְעִשִּׂיתָ צִיין זָהָב טָהוֹר, וּפְתַחְתָּ עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתֶם קֹדֶשׁ לַהוֹי"ה וְגו'** וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תַמְיֵד לְרִצּוֹן לָהֶם לִפְנֵי הוֹי"ה. וְהָיָה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (ערכו מו ע"א) **שְׁהֲצִיין הָיָה מְכַפֵּר עַל חֲטָא עוֹי פָּנִים, כְּתִיב הַכֹּא: "וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תַמְיֵד", וְכְתִיב הַתָּם (ירמיה ג, ג): "וּמִצַּח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה לָד", וַיֵּשׁ לְהַכִּינּוּ, לָמָּה דִּיקָא הֲצִיין הָיָה לוֹ כַח תְּזָה לְכַפֵּר עַל עוֹן עוֹנוֹת מִצַּח? אֲבָל עַל פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל הַנ"ל מוֹבֵן הָעֵנִין מְאֹד, כִּי הֵנָּה הֲצִיין הָיָה מְרַמֵּז עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יַתְבָּרֵךְ שֶׁהוּא עֵנִין הַתְּגָלוֹת הָאֲמוּנָה, שְׁיִכּוּר הָאָדָם שְׂאִין שׁוּם מִצִּיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יַתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יַתְבָּרֵךְ עַל אֵף רַגַע, שֶׁזֶהוּ עֵנִין הֲצִיין שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תַמְיֵד, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יומא ד' ע"א) **שְׁאִסוּר לְחִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנָּה, וּמִמֶּנּוּ לִמְדִים אֵת הָאִסוּר לְחִסִּיחַ דַּעְתָּ מִן הַתְּפִלִּין, קַל וְחֹמֶר מִצִּיין, וְכֹה צִיין שְׂאִין בְּהָ אֵלָּא אֲזַכְּרָה אַחַת אִסוּר לְחִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנָּה, תְּפִלִּין שְׁיֵשׁ בָּהֶם כ"א אֲזַכְּרוֹת, קַל וְחֹמֶר שְׁאִסוּר לְחִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִהוּ, וּמִיֵּד שְׁאָדָם דְּבוּק בְּאוֹר הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הוּא מְמַשִּׁיף עַל עַצְמוֹ אוֹר זְכוֹת אֲבוֹת וְקֹדֶשֶׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי עַל יָדָם מִתְגַּלָּה הָאֲמוּנָה****

תְּקַדְוֶשָׁה, וְזוּהִי בְּחִינַת וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 תְּקַדְוֶשִׁים (מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים מִזְמוֹר קה) אֵין תָּמִיד אֵלֶּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
 שְׁכַת־וֹב (דְּבָרִים יא, יב): "תָּמִיד עֵינֵי הַיְי"ה אֵלֶקֶיךָ בְּהִ", וּבְשִׁמְתִּגְלָה
 הָאֱמוּנָה תְּקַדְוֶשָׁה אֲזִי יֵשׁ מִפְּלֵת הָרָשָׁעִים, שֶׁהוּא עֵנִין חֲכָנְעַת הָעֲזִי
 פְּנִים, שְׁבִכְלָלִיּוֹת כָּל הָרָשָׁעִים וְעֲזִי פְּנִים שְׁבִדֹּר יֵשׁ לָהֶם מִפְּלָה,
 וְאֵינֶם יְכוּלִים לְשַׁלּוֹט בְּעַם יִשְׂרָאֵל כָּלֵל, וְכֵמוֹ שְׁמַצִּינוּ אֵצֶל מַלְחָמַת
 מִדִּין, שְׁפַנְחֶם הָרָאָה לָהֶם חֲצִיץ וְנִפְּלוּ בְּלָעַם וְחֲמִשָּׁת מַלְכֵי מִדִּין עַל
 חֲלָלֵיהֶם (כְּמוֹכָא בְּרַשִׁי בַּמִּדְבָּר לֹא, ו), וְכֵן בְּפִרְטִיּוֹת הָרָשָׁעוֹת וְהָעֲזוֹת
 פְּנִים שָׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד נוֹפֵל וּמִתְבַּטֵּל, וְחֲצִיץ מִכְּפָר וּמְרָצָה עָלָיו,
 כִּי מִתְחִיל לְהַרְגִּישׁ אֹר דְּבִקּוֹת הָאֱמוּנָה תְּקַדְוֶשָׁה, וּמִפִּילָא כָּל הָרַע
 מִתְבַּטֵּל כְּמוֹנוֹ לְגַמְרִי.

וְחַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמֵנוּ אֹר הָאֱמוּנָה תְּקַדְוֶשָׁה,
 וְנִזְכֶּה לְהַתְפַּלֵּל כָּל שְׁלֹשֶׁת הַתְּפִלוֹת בְּכָל יוֹם בְּדְבִקּוֹת אֱמֶתִית, עַדִּי
 נִזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּמַפְלְתָן שָׁל רָשָׁעִים וּבְחֻקְמַת מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה בְּכָל
 הָעוֹלָם כָּלוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

בְּקֶר שַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרֻשֵׁת תְּצִוָּה ה'תש"ס

מאמר

מחיות בן המלך ובן השפחה

בשַׁבַּת קֹדֶשׁ בְּבִקְרָה, בְּעֵת קִידוּשָׁא רַבָּה, דְּבַר מוֹהֲרָא"ש נ"י דְּבוּרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת שֶׁל רַבְנֵנוּ ז"ל, בְּמַעֲשֵׂה מִבְּנֵי מֶלֶךְ וּבֵן שַׁפְחָה שֶׁנֶּחֱלָפוּ, דָּף רס"ו ע"ג ש"ס.

וַיְהִי הַסּוּד רַק בֵּינוּ לְבֵין הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ
פֶּתַח וְאָמַר מוֹהֲרָא"ש נ"י, רַבְנֵנוּ ז"ל מְמַשִּׁיךְ לְסִפְרָא: - וְהַמְיֻלָּדֵת
הַנִּלְ, מִחֲכֵמַת שְׁנָשִׁים דְּעֵתָן קָלוֹת, הִלְכָה וְגִלְתָּה הַסּוּד לְאַחַד, אִיךָ
שְׁחֵחֲלִיפָה הַבְּנִים, כְּנִלְ, וְהַבְּרָא חֲבָרָא אֵית לָהּ, עַד שְׁנֵתְגַלָּה הַסּוּד
מֵאַחַד לְחֲבֵרוֹ, כְּדָרְדָּה הָעוֹלָם, עַד שְׁחֵחֲו הָעוֹלָם מְרַנְנִים כְּזֶה, אִיךָ
שְׁנֵחֲלָף הַבֶּן מֶלֶךְ - כִּי כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְהַחְזִיק סוּד, וְאִינוּ רוֹצֵה
שְׁיִתְגַּלָּה הַסּוּד לְבְרִיּוֹת, עָלְיוּ לְהִיּוֹת חֶכֶם וּלְהִזְהַר שְׁלֹא לְגַלּוֹתוֹ לְאַף
בְּרִיָּה, יִהְיֶה מִי שְׁיִתְהִיחַ, כִּי מִיֵּד שְׁאָדָם מְגַלָּה לְאַחַד אֵיזָה סוּד, הָרִי

כָּבֵד אִינוּ סוּד, כִּי הוּא כָּבֵד יְדוּעַ לְאַחַר, וּמִמִּילָא לֹא יִשְׂאֵר סוּד גַּם אֲצֵל הַשְּׁנִי, כִּי חֲבָרָא חֲבָרָא אֵית לֵיהּ, וּכְמוֹ שְׁחוּא גְלַת הַסּוּד, גַּם הַשְּׁנִי יִגְלַת הַסּוּד, וְכֵן מֵאַחַד לַשְּׁנֵי עַד שְׂיֻדְעוּ בְּלָם, וְלִכְּן (מִשְׁלִי כַּה, ט): "וְסוּד אַחַר אֵל תִּגְלֵ", וְאִם אָדָם רוּצָה שְׁתַּדְּבַר יִשְׂאֵר הַלָּאָה בְּגִדְרָא סוּד – שְׂיֻשְׁמֹר אוֹתוֹ בְּקִרְבּוֹ, וְיִתִּיחַ הַסּוּד רַק בֵּינוּ לְבֵין הַשֵּׁם וְתִבְרָךְ.

אי אפשר לדבר מזה בפרהסיא כי אם בסוד גדול

אָבֵל אֵין רִשְׁאִים לְדַבֵּר מִזֶּה שְׁלֵא יִתְגַּלַּח לְמַלְךְ, כִּי בּוֹדָאי אֵין רִשְׁאִים שְׂיֻדְעַת הַמַּלְךְ מִזֶּה, כִּי מַזֶּה יַעֲשֶׂה הַמַּלְךְ בְּזַח, כִּי אֵין תִּקְנָה לְזֶה, כִּי אֵי אִפְשָׁר לְהֶאֱמִין, אוֹלֵי הוּא שְׁקֵר, וְאֵיךְ אִפְשָׁר לְחֹזֵר וְלַחֲחֹלִיף? וְעַל כֵּן בּוֹדָאי אִסּוּר לֶחֶם לְגִלּוֹת זֹאת לְמַלְךְ, רַק הָעַם הָיָה מְרַנְּנִים בִּינֵיהֶם עַל זֶה – כִּי אֵי אִפְשָׁר לְדַבֵּר בְּפִרְהָסִיא מֵעַנְיֵן הַחֲלוּף בֵּין בֶּן הַמַּלְךְ לְבֵן הַשְּׂפָחָה, כִּי הוּא הָעַנְיֵן שֶׁל הַחֲלָפֶת הַיְכָלִי הַתְּמוֹרוֹת, שְׁקֻשָּׁה מְאֹד לְבְנֵי אָדָם לְחַבֵּין, כִּי בֶּן הַשְּׂפָחָה מְרַמֵּז עַל הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְכַחוֹת הַטְּמֻאָה הַמִּתְגַּלִּים וּמִתְפָּרְסְמִים בְּעוֹלָם, וְכֵן הַמַּלְךְ מְרַמֵּז עַל כַּחוֹת הַקִּדְשָׁה וְגִלּוֹי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמִּתְעַלְמִים וּמִתְכַּפְּסִים בְּעוֹלָם, וְכְמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ שְׁבִכְלִיּוֹת הָעוֹלָם, הַגּוֹיִם וְאַמּוֹת הָעוֹלָם יֵשׁ לָהֶם אֵת כָּל הַכְּבוֹד וְהַגְּדֻלָּה, וְעַם יִשְׂרָאֵל נְבוֹזִים וְשְׂפָלִים, וְזֶהוּ סוּד הַחֲלוּף בֵּין בֶּן הַשְּׂפָחָה לְבֵן הַמַּלְךְ, אָבֵל אֵי אִפְשָׁר

לדבר מזה בפרהסיא, פן תרבה שגגות האמות על עם ישראל, ויוסיפו לרדף אותם, הם ושלום, וכן הוא בפרטיות אצל עם ישראל בעצמם, ושככל מקום שיש יותר התגלות הקדשה, שם יש יותר חלופ ותמורה, ואומרים אנשי העולם שהקדשה אינה כלום, ובמקום שיתפרסמו הצדיקים האמתיים שבדור, ויתגלה הלמוד הנפלא שלהם לכל באי עולם, תחת זה מתפרסמים מפרסמים של שקר שאינם יודעים בין ימינם ושואלים, והצדיקים האמתיים נשארים נכזים ושפלים. ולכן אפלו אלו שכן יודעים מן האמת, אינם יכולים לדבר מזה בפומבי ובאתגליא, רק מרננים זה לזה בשתיקה, וכל אחד מוסר לחברו כפי הבנתו והשגתו, וכמו שהיה בכל הדורות, שהתגלות דבר רבנו הקדוש ז"ל התפשטה בעולם בחשאי, בשקט ובאתפסיא – וכל אחד התקרב וקבל איש מפי איש, והיה קשה לדבר מזה בפרסום גדול.

מהות בן השפחה – להעביר את הווילת

ויהי חיום, והלף אחד וגלה הסוד באזני הכן מלך, איך שאומרים עליו, שנחלף בנ"ל, אף אי אפשר לך לחקור על זה, כי אין זה בבורה ואי אפשר לך לחקור זאת כלל, אף הודעתני לך זאת, כי אולי יהיה קשר בנגד המלוכה, ויוכל הקשר להתחזק על ידי זה, כי

יאמרו, שהם לוקחים לעצמם חפץ מלך למלך, הינו אותו שאומרים עליו שהוא חפץ מלך האמתי כנ"ל, על פן אתה צריך לחשב מחשבות על חפץ הנ"ל להעבירו (כל זה הוא דברי אותו האיש, שגלה הסוד לבן השפחה, הנקרא בן המלך) - והנה כאן כבר רואים סימן והוכחה מחלטת על מהות בן השפחה, כי מיד שאדם חושב מחשבות על השני להעביר אותו מן העולם, זהו סימן והוכחה מחלטת שאינו יותר מבן השפחה, ויש לו נשמה גרועה ופחותה מאד, והוא רחוק מן הקדשה בתכלית הרחוק.

גנות מדת הקנאה שהיא גרועה ביותר

כי מי שהוא בכחינת בן המלך, ושרש נשמתו היא מן הקדשה והמלכות, יש לו מקום רחב בלבו לכל אחד ואחד, ואין לו שנאה וקנאה על אף אחד, והוא תמיד חושב מחשבות לעצמו: "הלוא שהיה טוב לכלם", כי רוצה לראות אף ורק בטובת האחרים, ולשמוח בשמחתם וישועתם. אבל מי שאין נפשו משרש הקדשה, ואדרבה! הוא משרש בשר ודם, מיד בשרואה גדלת חברו, הוא מתקנא בו מאד, ומתחילה השנאה לבער בתוכו עד שמתיר את דמו, והוא מסגל לרצח אותו ממש, שזהו ראשי תבות שק"ר: שנאה קנאה רציחה, ולכן כל אחד ואחד צריך לעבוד הרבה

לעקור את מדת הקנאה מלבנו, ולא לקנאות במוכת וגדלת חברו כלל, אלא אדרבה! לשמוח בה, כי הקנאה עוקרת את האדם משרשו לגמרי, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קנב ע"ב): 'כל מי שיש בו קנאה עצמותיו מרקיבין'; והפירוש של זה הוא, שלא רק אחר פטירתו מן העולם הוא נענש בענש זה, אלא אף גם בהיותו עדין בחיים חיותו, עצמותיו מרקיבין בתוכו מרב קנאה סרוחה שבוערת בו, ואין לו מנוחה כל ימי חייו כלל, והוא ממש סובל סבל רב, בשרואה את גדלת זולתו, והכל מחמת מדת הקנאה שאוכלת בו, ואין לו חיים כלל... מה שאין בן פשאדם שמח בגדלת ומוכת חברו, אזי יש לו חיים של שמחה ונחת, והוא בריא ושלם בגופו ובדעתו.

והשם יתברך יזכנו להמשיך על עצמנו מדת הטוב עין, שנזכה להסתכל על נקדת הטוב שיש בכל אחד ואחד ולשמח בה, ועל ידי זה תתגלה המלכות של הקדוש ברוך הוא בעולם, ויתגלה בגלוי נפלא איך שאנחנו בלנו, ישראל קדושים בני מלכים הם, ונראה בגלוי שכנית עזו יתברך, במהרה בימינו, אמן ואמן.

סעודה שלישית שבת פרשת תצוה ה'תש"ס

מואמר

ועשית את מעיל האפור

בסעודה שלישית, סעודת רעוא דרעויו, דבר מוהרא"ש נ"י, דבורים נוראים
ונפלאים מאד, על פי דברי רבנו ז"ל, בלקומי מוהר"ן חלק ב' סימן ח',
המדרבב ממצות תוכחה, ע"ן שם.

בשהמוכית ראוי להוכיח מוסיה ריח טוב בנשמות על ידי תוכחתו
פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רבנו ז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חור בקצור על
כמה נקודות בתורה זו של רבנו ז"ל): אף-על-פי שתוכחה הוא דבר גדול,
ומטל על כל אחד מישראל להוכיח את חברו, בשרואה בו שאינו
מתנהג בשורה, כמו שכתוב (ויקרא יט, טו): "הוכח תוכיח את
עמיתך", אף-על-פי-כן לאו כל אדם ראוי להוכיח, כמו שאמר
רבי עקיבא (ערכין טו ע"ב): 'תמה אני, אם יש בדור הזה מי שיכול
להוכיח, ואם רבי עקיבא אמר זאת בדורו, כל-שכן בדור הזה

של עבשו, כי בשחמזכיה אינו ראוי להזכיה, אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות השומעים תוכחתו, כי על-ידי תוכחתו הוא מעורר הריח רע של הפעשים רעים ומדות רעות של האנשים שהוא מוכיחם, כמו בשמנח איזה דבר שיש לו ריח שאינו טוב, כל זמן שאין מזיזין אותו הדבר, אין מרגישין הריח רע, אבל בשמתחילין להזיז אותו הדבר, אזי מעוררין הריח רע, כמו-כן על-ידי תוכחה של מי שאינו ראוי להזכיה, על-ידי זה מזיזין ומעוררין הריח רע של הפעשים רעים ומדות רעות של האנשים שמוכיחם, ועל כן הוא מבאיש ריחם, ועל ידי זה הוא מחליש את הנשמות שלחם, ועל ידי זה נפסק השפע מכל העולמות וכו', אבל בשחמזכיה ראוי להזכיה, אזי אדרבה הוא מוסיף ונותן ריח טוב בהנשמות על ידי תוכחתו וכו'; עין שם כל זה בדברי רבנו ז"ל.

שתי מעלות חשובות שיש במצות תוכחה לישראל

והסביר מוה"רא"ש נ"י, כי הנה מצות תוכחה היא מצוה גדולה מאד, כי על ידי תוכחה יכולים לתחזר בני אדם בתשובה ולהורות להם תדרך הנכונה, וגם מצות תוכחה מציל את האדם מהאפור של: "לא תשנא את אחיך בלבבך", המזכרת בתחלת הפסוק לפני: "הזכח

תוכיח את עמיתך" (ועני בפרוש הרמב"ן שם¹), כי בשרואה את חברו עושה דבר בלתי חגון, הרי נכנסת בלבו שנאה ומינא עליו, אבל בשנגש ומוכיח אותו בדרך נעים ואהבה, אזי לפעמים מתברר שהלה לא ידע כלל מה הוא עושה, או לא ידע את חמור הענין, וכשזומע תוכחה מתהרט לגמרי, ואזי מתבטלת השנאה מלבו, וזהו פרוש הפסוק לא תשנא את אחיך בלבבך, ואיך? על ידי "הוכח תוכיח את עמיתך", כי אזי "לא תשא עליו חטא", הינו שלא תשא על עצמך החטא של "לא תשנא" שנכנסת בך שנאה עליו מחמת שראית אותו לעשות עברה.

חמור חלאו של לא תשנא את אחיך

כי חלאו של "לא תשנא" הוא חמור מאד, והרבה יותר חמור מהלאוין האחרים שעוברים רק בשעתם, כגון למשל אכילת חזיר,

¹ ואלו הם דברי הרמב"ן הקדוש שם, וזו לשון קדשו: והנכון בעיני, כי "הוכח תוכיח", כמו והוכיח אברהם את אבימלך (בראשית כא, כה) – ויאמר הכתוב "אל תשנא את אחיך בלבבך" בעשותו לה שלא כרצונה, אבל תוכיחנו מדוע ככה עשית עמדי, ולא תשא עליו חטא לכפות שנאתו בלבך ולא תגיד לו, כי בהוכיח אותו יתנצל לה, או ישוב ויתודה על חטאו ותכפר לו, ואחרי כן יזהיר שלא תנכס ממנו ולא תמר בלבבך מה שעשה לה, כי יתכן שלא ישנא אותו אבל יזכור החטא בלבו, ולפיכך יזהירנו, שימחה פשע אחיו וחטאתו מלבו ואחרי כן יצוה שיאהב לו כמוהו.

שעוברים עליו רק פשיש לו כנות בבית הבליעה, מה שאין בן אפור "לא תשנא" עוברין עליו בכל עת ורגע שיש לו בלבו שנאה על שום בר ישראל, ולכן מצות תוכחה היא מצוה גדולה מאד, כי מצד אחד יכול להדריך את חברו על הדרך הנכון, ומצד שני יציל את עצמו מהאפור החמור של "לא תשנא את אחיך בלבבך".

התוכחה בדרךי נעם ואהבה, שלא יעורר ריח המעשים הרעים

אבל המוכיח צריך להיות מוכיח הגון וישר, הינו שהוא בעצמו יהיה נקי מן החטא הזה שהוא מוכיח עליו, כי אם לא, הרי אומרים לו, עד שאתה אומר: 'טול קיסם מבין שיניך, טול קורה מבין עיניך' (שם ערכין טז ע"ב, אצל מאמר רבי עקיבא הנ"ל), כי איך אתה נגש לחוכיח את אחר בשעה שיש בך אותו הפגם עצמו? ואולי גם יותר גרוע ממונו? וגם אפלו פשאדם יודע בעצמו שהוא נקי מזה, הרי התוכחה צריכה להיות בדרךי נעם ואהבה, שלא יעורר את הריח הרע של המעשים הרעים שלו, ואדרבה! יתן בו ריח טוב, וכמו שעשה משה רבנו בתוכחתו לעם ישראל על חטא העגל, שהיה חטא חמור מאד כלול מעבודה זרה, גלוי עריות, ושפיכות דמים, ואף על פי כן הוכיח אותם משה רבנו בדרךי נעם, ואמר להם (שבת פח ע"ב): 'עדין חביבותא היא גבון, שעדין הקדוש ברוך הוא אוהב אתכם, שנאמר

(שיר השירים א, יב): "נרדני נתן ריחו" – הסריח לא נאמר אלא נתן ריחו, שננתן בהם משה רבנו ריח טוב בתוכחתו, ועל ידי זה עשו בלם תשובה מרב בושה, אבל אם אין האדם יודע איך להוכיח, הרי הוא מעורר הריח רע של הנשמות שהוא מוכיח אותן.

למעשים הרעים יש ממש ריח רע

כי כל אחד ואחד בפני המעשים רעים שלו יש לו ריח רע, רחמנא ליצלק, ובפרט בשגם יש לו ישות וגאות, יש לו ריח של נבלה ממש, וכמו שמוכא בדברי אגדה (הובא בספר קב הישר פרק ז, ובספר הקדוש ישמח משה, פרשת בלק בשם רז"ל): 'מעשה בחסיד אחד שהלך בדרך, ונודמן שהלך עמו אליהו הנביא ז"ל ופגעו בנבלה אחת משלכת בדרך, והיתה הנבלה מוסרחת סרחון גדול עד שהניח החסיד ידו לחוטמו מפני הסרחון, ואליהו הנביא הלך קרוב להנבלה ולא חש כלל, עד דהוי אזלו פגע בהם אדם אחד מרחוק שהלך לקראתו והליכתו היה בגאון והיה מתפאר ומתיהר, ולמרחוק שם אליהו הנביא את ידו לחוטמו, ושאל אותו החסיד מדוע לא שם אדוני את ידו על חוטמו אצל הנבלה, והשיב לו אליהו הנביא, זה מסריח יותר מהנבלה, כי נבלה פיון שאדם נוגע בה הוא טמא עד הערב, אבל הנוגע בה האדם מקבל ממנו טמאה חמורה; עד כאן לשוננו.

כשאני יודע להוכיח בדרך נעם ואהבה – עדיף לא להוכיח כלל. כי המעשים הרעים שבאדם, ובפרט הנאווה, מכניסים בו ריח רע מאוד, חם ושלום, וכשאחד בא ומוכיח אותו, אבל אינו יודע איך להוכיח, הרי מתעורר הריח רע והנאווה שלו, ועושה פרחון גדול בכל סביבתיו, וכדגמת הנבל והצוואה באשר מנחים במקומם ולא נוגעים בהם – אין סרחונם נודף למרחוק, אבל מיד כשנוגעים בהם ומערבבים אותם, הרי סרחונם נודף למרחוק בכל סביבתיו, ואי אפשר לעמוד שם כלל, ולכן כשאני יודע איך להוכיח בדרך נעם ואהבה – יותר טוב לא להוכיח כלל, כי עלול להבאיש הריח של השני ולא יפעל שום דבר כלל.

רבי עקיבא נזכה לדעת מנסיון, שענין תוכחה הוא דבר קשה מאוד והנה רבי עקיבא אמר בדורו, תמה אני אם יש בדור הזה מי שראוי להוכיח, ואמר רבנו ז"ל, שאם רבי עקיבא אמר בן בדורו, מי יכול להתפאר היום שהוא ראוי להוכיח? כי רבי עקיבא בודאי ידע את מעלת כל אחד ואחד, ואמר (בראשית רבה כד, ז): "ואתה בת' לרעה כמודד" (ויקרא יט, יח) – זה כלל גדול בתורה, וכל ימיו עבד את הקדוש ברוך הוא במסירות נפש ממש, וכמו שאמר (ברכות סא ע"ב): 'בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה, זמן קריאת שמע היה, והיו

סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו על מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבנו! עד כאן? אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נוטל את נשמתך אמרתי מתי יבא לידי ואקימנו ועכשו שבא לידי לא אקימנו? ומפרש רבנו ז"ל (קוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצג) לשכל ימיו היה רבי עקיבא מרגיש צער ויסורי המיתה ממש, בכל פעם שהיה קורא קריאת שמע עין שם. הרי שעבד את הקדוש ברוך הוא במסירת נפש ממש, וכשראה את כ"ד אלף תלמידיו שלא נהגו כבוד זה בזה, בודאי הוכיח אותם פראוי, אבל אף על פי כן לא הועיל בתוכחתו, ובלם מתו בפרק אחד בין פסח לעצרת (יבמות סב ע"ב), נמצא, שרבי עקיבא נוכח לדעת מנסיון, שענין תוכחה הוא דבר קשה מאד, ולכן כל מי שבא לעסק בענין תוכחה בודאי צריך לאזר מתניו לדעת איך להוכיח באפן הראוי, ולא להכאיש, חס ושלום, את ריח הנשמות שהוא בא להוכיח אותן.

לגלות לאדם את עצם מעלתו וחשיבותו אצל השם יתברך והנה העקר בתוכחה הוא להוכיח בדרכי נעם ואהבה, כמו שעשה משה רבנו בחטא העגל, הינו לגלות לאדם את עצם מעלתו וחשיבותו אצל השם יתברך, ואיך פגם החטא והעון אינו ראוי לו

בלל, כי על פי רב, בני אדם נופלים מאד בדעתם, ובפרט אחר שנפלו ונכשלו באיזה חטא ועון, וחושבים שבכך אבדה תקותם וכלה סכרם, ואין להם שום תקנה בלל, אבל בשמגלים להם שעדין תקדוש ברוך הוא אוהב אותם, והוא יתברך מצפה לתשובתם, והשם יתברך שצננו על התורה והמצוות, צננו גם על מצות התשובה, שאם אדם נפל ונכשל, יש לו עכשו מצוה חדשה של תשובה, ואם יזכה לעשות תשובה באמת, הרי כל עונותיו יתהפכו לזכות, נמצא שירידתו היא תכלית עליתו. ולכן צעק ואמר רבנו ז"ל "אין שום יאוש בעולם בלל" (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן עח), כי אסור להתיאש ולפול בדעתו מפני שום ירידה ונפילה שבעולם, כי היקא מירידתו ונפילתו יכול לחזור בתשובה, ולהכיר את תקדוש ברוך באפן נעלה ונורא מאד, מה שלא היה יכול להכיר מקדם בלל, בבהינת מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד ע"ב): 'במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמד', כי בעל תשובה כבר ראה את החשך ואת הרע, ולכן עכשו בשחזור בתשובה הוא מכיר היטב את עצם מעלת האור והטוב, וכשהוא חוזר אליו יתברך הרי גורם תענוג ושעשועים גדולים בכל העולמות, ולכן אסור להתיאש בלל. והמוכיח שבא להוכיח בני אדם, צריך לדעת היטב איך להעביר להם את הידיעות האלו, ואיך למסר אותן

לאנשים שהוא מוכיח, ובדרך זה יצליח להכניס בהם ריח טוב ותקוה טובה עד שחזרו בתשובה שלמה באמת.

ענינם של מזונא דנשמתא ומזונא דגופא

והנה אומר רבנו ז"ל בהמשך דברי תורה זו, שיש מזונא דנשמתא ומזונא דגופא, מזונא דנשמתא יונקת מהריח טוב של המצות והמעשים הטובים שהאדם עושה, ומזונא דגופא יונק מהאכילה והשתיה וגשמיות עולם הזה שאדם עוסק בהן, ועל ידי מזונא דגופא נחלש מזונא דנשמתא, וצריכים להגביר מזונא דנשמתא על מזונא דגופא, על ידי ששומע את הקול של המוכיח ההגון, כי הוא נותן ריח טוב בנשמות השומעים קולו, ועל ידי זה מתקדש גופו ואכילתו ושתיתו, וזוכה לשמוע את קולו של הקדוש ברוך הוא שמשקה את הגון וזוכה להתעדן בתענוג הגן עדן וכו', עיז כל זה בדברי רבנו ז"ל.

העפוק באכילת גופו מחליש את כח נשמתו

והסביר מוהר"א ש"נ"י, כי הנה בשעה שאמר רבנו ז"ל תורה זו, בראש השנה האחרון שנת תקע"א, היה ספור בליל ראש השנה אצל השלחן של רבנו ז"ל, שפל אנשי שלומנו עמדו בתור לפול

נטילת ידים, ואחד מאנשי שלומנו שעמד בסוף התור פחד שלא
 ישאר דבש בצנצנת להטביל בה את פרוסת המוציא שלו, ולכן
 לקח את הצנצנת מעל השלחן והחביא אותה תחת כנף בגדו,
 ורבנו ז"ל ראה את זה ממקומו, והצטער על זה, וענה ואמר: כמו
 ילדים! המוציא עם דבש! ("אזוי ווי קינדערלאך! המוציא מיט האנג") כְּאוֹמֵר,
 שזה מנהג ילדים קטנים להכין לעצמם חלה עם דבש, כי חוששים
 שאחר כך לא ישאר להם, פי אצל השלחן רבנו ז"ל היה נוהג דרוך
 ארץ גדול מאד, ואף אחד לא הטף מחברו בלום, והצלחת של
 השירים של מאכלי רבנו ז"ל עברה דרוך כל אנ"ש, וכל אחד לקח
 רק משהו, ונזהר שישאר גם לחברו, ולכן כשאחד הלך ותפס את
 צנצנת הדבש לעצמו היה זה פגם גדול אצל שלחן רבנו ז"ל, ולכן
 למחרת בתוך התורה דבר רבנו ז"ל מענין מזונא דגופא שפחליש
 את מזונא דנשמתא, כי כשאדם עושה עסק מאכילת גופו, ואינו
 אוכל בקדושה ובטהרה ובדרוך ארץ פראוי, הרי הוא מחליש פח
 נשמתו, וכבר קשה לו לקבל השגות אלקות, ולשמע את דברי
 המוכיח ההגון, מה שאין בן כשאדם זוכה לקדש את אכילתו פראוי,
 אזי אדרבה! בשעת אכילתו נעשה יחוד קודשא בריה הוא אפין
 באפין (קוטי מוהר"ן חלק א' סימן סב), ודיקא אז יכול לקבל הארת הרצון
 המפלג, שישתוקק ויכסוף אחריו יתברך ולא ידע כלל מה הוא רוצה

(לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז'), בבחינת (שמות כד, יא): "וַיַּחֲזוּ אֶת הָאֱלֹקִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ", שְׂדִיקָא בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה וְהַשְׂתִּיָּה יְכוּלִים לְרֵאוֹת אֱלֹקוֹת, וְהוּא עֵקֶר תְּכֵלִית עֲבוֹדַת הָאָדָם, שְׂיֻזְפָּה לְקַדֵּשׁ בֶּשֶׁר גּוֹפּוֹ בְּקַדְשָׁה עֲלִיזָנָה בְּזֹאת, עַד שֶׁמִּבְּשֵׁר גּוֹפּוֹ בְּעֲצָמוֹ יֵרָאֶה אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲיַנֵּת (איוב יט, כו): "וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזָק אֱלֹהִים" (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כב).

מִפְרָגִים וּמִבְּרִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ וְכִּי מִזְדַּבְּכִים נִשְׁמָתוֹ וְגוֹפּוֹ גַם יַחַד וְלָכֵן הָאָדָם צָרִיךְ לְעָבוֹד מְאֹד לְהַגְבִּיר אֶצְלוֹ אֶת מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא, חֵינּוּ הַמְּזוּן שֶׁל נִשְׁמָתוֹ שֶׁהוּא תוֹרָה, תְּפִלָּה, מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד תוֹרָה, אֲזִי בְּכָל מְלָה וּמְלָה שֶׁהוּא לוֹמֵד הָרִי נוֹתֵן מְזוּן וּמַחֲיָה לְנִשְׁמָתוֹ, וּמַחֲיָה אוֹתָהּ מִמֶּשֶׁ, וְכֵן בְּכָל דְּבִיבּוֹר וְדְבִיבּוֹר שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא מְפָרְגֵם וּמִבְּרִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ עַד שֶׁלֹּאט לֹאט מִזְדַּבְּכִים נִשְׁמָתוֹ וְגוֹפּוֹ גַם יַחַד. וְכֵן בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שֶׁהוּא מְקַיֵּם, הָרִי גּוֹפּוֹ מִשְׁמֵשׁ לְנִשְׁמָתוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה מִתְּהַפֵּף הַמֶּר גּוֹפּוֹ לְאוֹר נִשְׁמָתוֹ (פְּסָכְבָּר כָּל זֶה בְּתוֹרָה כַּב הַצִּ"ל), וּמִיֵּד שֶׁאָדָם מִגְּבִיר כַּח נִשְׁמָתוֹ הָרִי זוֹכֵה לְשִׁמּוֹעַ אֶת קוֹלוֹ שֶׁל הַמוֹכִיחַ הַהַגּוֹן, שֶׁהוּא הַצִּדִּיק הָאֲמֵת שְׁמוֹכִיחַ אֶת נִשְׁמָתוֹ יִשְׂרָאֵל, שְׂיֻזְכּוֹ לְקַיֵּם אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמְתָּה.

נמשך עליו חסד גדול, וזוכה לשמוע את השיר הנפלא של משיח
 ונחו הקול המשקה את הגן, הינו הגן עדן, כי כל אחד מתחיל
 לראות איך שהחיים שלו בזה העולם הם חיי גן עדן ממש, כי
 בשזוכים לקים את רצונו יתברך, וגם הגוף שלו משמש לעבודת
 השם יתברך, אזי החיים הם חיי גן עדן ממש, כי הוא בן חורין מכל
 תאוות גשמיות עולם הזה, והוא עולה ומתדבק בו יתברך בהפצו
 וכרצונו, ומתענג על נעם זיו השכינה ממש, ונחו הקול של משיח
 שיחזיר את כל הבריות אליו יתברך, ויגן על כבוד של ע"ב נימין
 שהוא בגימטריא חס"ד, כי משיח ימצא את הנקודות טובות שיש
 בתוך כל אחד ואחד, ויגדיל ויפאר אותם בדרך המוכיח והגון, עד
 שיעזר את החסד והטוב שיש בתוך כל אחד ואחד, ונחו ע"ב נימין
 דיקא, שהוא בחינת שם הוי"ה שכותבים באחורים: י' י"ה יח"ו
 יח"ה, שעולה בגימטריא ע"ב כמנין 'חסד', כי בשאדם מתחיל בכל
 פעם מחדש לחפש את רצונו יתברך, ואפלו שגפול למקום שגפול,
 וירד למקום שירד, הוא מתחיל בכל פעם מחדש, ויודע שאין שום
 יאוש בעולם כלל, אזי נמשך עליו חסד גדול, וזוכה לשמוע את
 השיר הנפלא של משיח שהוא הקול של צדיקי האמת שבדור, וזוכה
 לחזר אליו יתברך באמת, אשרי לו ואשרי חלקו.

המעיל והפעמונים שלו מרמזים על תוכחתו של הכהן הצדיק וקשר מוהר"א ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נזרא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את מצות עשית המעיל, וכמו שפנתוב (שמות כה, לא) ועשית את מעיל האפור כליל תכלת, והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו וגו', ועשית על שוליו רמזי תכלת וארגמן וגו' ופעמוני זהב בתוכם סביב, והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו בבואו אל הקדש וגו', ויש להבין מה הרמוז בכל התכשיטים האלו של המעיל פעמון זהב ורמון וגו', וגם מהו ענין "ונשמע קולו" וגו' דיקא אצל המעיל? אבל על פי דברי רבנו ז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הנה חכמינו הקדושים אומרים (ערכיו מז ע"א) שהמעיל היה מכפר על עון לשון הרע, כי עון לשון הרע חמור מאד, ואומרים חכמינו הקדושים (מדרש תהלים מזמור יב) קשה לשון הרע משלש עברות שנקראו 'גדולות' - עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים. ויש להבין למה באמת לשון הרע גדול וחמור כל כך? אבל הענין הוא, כי לשון הרע הוא "זה לעמת זה" של המוכיח ההגון, כי המוכיח ההגון מוציא את הנקודות הטובות שיש בתוך אחד ואחד, ומגדיל ומפאר אותם מאד עד שמהזיר אותם בתשובה, מה שאין בן המספר לשון הרע הוא תכלית ההפך, שמוציא הרע שבתוך כל אחד ואחד ומשפיל ומבטל אותו, ולכן הוא

שקול בנגד כל העברות הכי חמורות, פי על ידי המוכיח ההגון שהוא משה רבנו, עליו השלום, תרי יכולים להתחזיר נשמות ישראל בתשובה אפילו מחטא העגל שהיה כלול מג' עברות הנ"ל, בבחינת "נרדי נתן ריחו", שהכנים בהם ריח טוב להתחזיר אותם בתשובה, מה שאין בן המספר לשון הרע, ומחפש ומבקש הרע שיש בתוכו, תרי מחליש כח נשמתו ומפיל אותו בעמק רשעתו יותר ויותר, ומשאיר אותו בפגם ג' עברות הנ"ל. ולכן הכהן הגדול שהוא הצדיק האמת, איש החסד, מלביש עצמו במעיל האפוד, להזכיר עצמו את עצם מעלת כל אחד ואחד מישראל, ושיוכיח אותם בדרכי נעם ואהבה. וזהו יהיה פי ראשו בתוכו, הינו בשעה שמושתמש עם פיו יהיה ראשו בתוכו, ותהיה פונתו ורצונו רק להגביה ולהרים הנשמות שהוא מוכיח, שפה יהיה לפיו וגו' – שיהיה שפה וצמצום לדבורי פיו, שידקדק לדבר רק דבורי חזק ואהבה, ולהחזיר בני אדם אל התורה, ואז לא יקרע, לא יגרם להם קריעה ונפילה, חס ושלום, רק אדרבה! ירים ויגביה אותם למעלה למעלה.

נשמות ישראל ישמעו קול המוכיח הראוי ויצליח לעוררם בתשובה וזהו ועשיית על שוליו רמוני תכלית וארגמן – פי הרמונים מורין על הנקודות טובות שיש בתוך כל אחד ואחד מישראל, וכמו שאמרו

הכמינו הקדושים (ברכות נו ע"א) על הפסוק (שיר השירים ד, א): "כפלה הרמון רקתך" – אפלו ריקנין שבו מלאים מצוות ברמון, כי המוכיח ההגון צריך תמיד להסתפל על הנקדות הטובות שיש בתוך כל אחד ואחד, ולהגדיל ולפאר אותן. ופעמוני זהב בתוכם סביב, זהו קול החסד של הצדיק, וכמוכא במפרשים (עין בעל הטורים), שהיו סוף הכל ע"ב פעמונים, כי זהו כמנין חס"ד הנ"ל, שהצדיק הולך בדרך חסד לחפש ולבקש הנקדות טובות של כל אחד, ועל ידי זה הפעמונים משמיעים קולם, שהם ע"ב כמנין חס"ד הנ"ל, והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו וגו' ולא ימות, הינו הקול של המוכיח ההגון יהיה נשמע אצל נשמות ישראל, ויצליח לעורר אותם בתשובה, כי על ידי שהולך בדרך של חסד ואהבה, ומחפש רק את הנקדות טובות שבהם, על ידי זה ירים ויגביה כל נשמות ישראל, ולא ימות אף אחד מישראל בנפילה וירידה, חס ושלום, רק הצדיק יהיה וירם אותם אל שרשם, ויביא אותם אל תקונם.

והשם יתברך יזכנו להיות מקרבים לצדיקים אמתיים כאלו שמוצאים את הנקדות הטובות שיש בתוך כל אחד ואחד מישראל, ונזכה לקבל מהם למודם הנפלא, עדי נזכה לחזר בתשובה שלמה

ל _____ מאמרים ועשית אייזן בן המלך; מעיל האפור

לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם, אמן
ואמן.

